

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تربت حیدریه

مقاله در رشته الهیات و معارف اسلامی

گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی

عنوان

عزیمت یا رخصت

استاد راهنما

استاد محترم جناب آقای دکتر صابری

نگارنده

شادی حسنی

خرداد ۱۳۹۴

اللّٰهُ

بِسْمِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

فهرست تفصیلی مطالب

عنوان

صفحه

چکیده

.....
.....
..... ۶

مقدمه

.....
.....
..... ۷

فصل اول

گفتار سوم : نمونه هایی از باب رخصت و عزیمت

.....
..... ۱۲

۱-۱) عزیمت

.....
.....
..... ۱۲

۱-۲)

..... رخصت
.....
..... ۱۴

۱-۳) موارد محتمل بین عزیمت و رخصت

.....
..... ۱۶

فصل دوم : اصرار بر سنت به قیمت ترک فریضه

.....
..... ۱۹

نتیجه

.....
.....
..... ۲۲

کتابنامه

.....

آیا اصرار بر «سنت» به قیمت ترك «فریضه» صحیح است؟^۱

نتیجه

از مطالب بیان شده می توان اینگونه نتیجه گرفت که رخصت برای مواقع سخت و دشوار وضع شده تا مکلف در اجرای احکام الهی دچار مشقت نشود. اما عده ای از مذاهب اسلامی در این مورد دچار اشتباه شده اند به این

^۱ - کلانتری ، علی اکبر- حکم ثانویه در تشریع اسلامی- ج ۲۱- صص ۱۱۶۹ الی ۱۷۳.

صورت که می گویند منظور از رخصت این است که فرد مختار است که حکم الهی را انجام بدهد یا انجام ندهد ، همچون شکسته خواندن نماز در سفر و یا خوردن روزه در حال سفر . علت اشتباه این افراد به خاطر اسرار بر سر عقایدشان است . چراکه آیاتی همچون آیه ۱۱۴ سوره هود اوقات نماز را تنها ۳ نوبت بیان می کند و پیامبر هم در موارد بسیاری بین نمازهای ظهر و عصر ، مغرب و عشا را بدون هیچ عذری جمع می نمودند . در حالی که مذاهبی همچون اهل سنت اوقات نماز را پنج نوبت می دانند و هیچ گاه بین این اوقات را جمع نمی کنند . و همین سبب می شود تا افرادی همچون دانشجویان ، کارگران و... که برایشان دشوار است تا نماز را در پنج نوبت بخوانند ، نماز را ترک گویند .

چرا نباید از رخصت که برای اینچنین مواقع وضع شده استفاده نمود ؟

کتاب نامه

منابع عربی

- ۱- ابن منظور ، ابوالفضل ، جمال الدين محمد بن مكرم - **لسان العرب** - ۱۵ جلد - انتشارات : دارالفكر للطباعة و النشر و التوزيع - دار صادر ، بيروت - لبنان - ۱۴۱۴ هـ ق.
- ۲- جلال الدين السيوطي ، عبد الرحمن بن أبي بكر - **درر المنتثره في الأحاديث المشتهره** (برگرفته از نرم افزار مكتب شامله)
- ۳- عامل ، شهيد اول ، محمد بن مكي - **القواعد و الفوائد** - ۲ جلد - كتابفروشي مفيد - قم - ايران .
- ۴- جلال الدين السيوطي ، عبد الرحمن بن أبي بكر - **اشباه و نظاير** - ناشر: دارالكتب العلميه - ۱۴۱۱ هـ ق .
- ۵- عبدالرحمن ، محمود - **معجم المصطلحات و الألفاظ الفقهيه** - ۳ جلد .

منابع فارسی

- ۶- بندرریگی ، محمد - **فرهنگ بندرریگی** - انتشارات علمی - ۱۳۷۸ .
- ۷- استر آبادی ، میرداماد ، محمد باقر حسینی - **شارع النجاه في احكام العبادات** - موسسه دائره المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت علیه السلام - ۱۴۲۶ هـ ق .
- ۸- اصفهانی ، مجلسی اول ، محمد تقی - **لوامع صاحب قرانی** - ۸ جلد - موسسه اسماعیلیان - ۱۴۱۴ هـ ق .
- ۹- جمعی از پژوهشگران زیر نظر شاهرودی ، سید محمود هاشمی - **فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیه السلام** - ۳ جلد - موسسه دائره المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت علیهم السلام - ۱۴۱۱ هـ ق .
- ۱۰- حلی ، مقداد بن عبدالله سیوری - مترجم : بخشایشی ، عبدالرحیم عقیقی - **کنز العرفان فی فقه القرآن** - ۲ جلد - پاساژ قدس پلاک ۱۱۱ .
- ۱۱ - خراسانی ، حسین وحید - **توضیح المسائل** - مدرسه امام باقر علیه السلام - ۱۴۲۸ هـ ق .

۱۲- خراسانی ، محمودبن عبد السلام تربتی شهابی - ادوار
فقه (شهابی) - ۳ جلد - سازمان چاپ و انتشارات - ۱۴۱۷
ه ق .

۱۳- خلخالی ، سید محمد مهدی موسوی - مترجم : جعفر
الهادی - حاکمیت در اسلام یا ولایت فقیه - دفتر
انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم
- ۱۴۲۲ ه ق .

۱۴- خمینی ، سید روح الله - مترجم : اسلامی ، علی - تحریر
الوسيله - ۴ جلد - دفتر انتشارات اسلامی وابسته به
جامعه مدرسین حوزه علمیه قم - ۱۴۲۵ ه ق .

۱۵- دزفولی ، مرتضی بن محمد امین انصاری - صراه
النجاه (محشی صاحب جواهر) - موسسه صاحب الزمان علیه
السلام - ۱۴۱۵ ه ق .

۱۶- سید رضی ، پیام امام امیر المومنین (ع) -
استفاده شده از نظم افزار مکتب شامله)

۱۷- شیرازی ، ناصر مکارم - دایره المعارف فقه مقارن -
انتشارات مدرسه امام علی بن ابی طالب علیه السلام -
۱۴۲۷ ه ق .

۱۸- عاملی ، بها الدین ، محمد بن حسین و ساوجی ، نظام
بن حسین - جامع عباسی و تکمیل آن - موسسه منشورات
الفراهانی .

۱۹- قرشی ، سید علی اکبر - قاموس قرآن - ۷ جلد -
دارالکتب الاسلامیه - ۱۴۱۲ ه ق .

۲۰- قمی ، صدوق ، محمد بن علی بن بابویه - مترجم :
غفاری ، علی اکبر و محم - من لا یحضره فقیه - ۶ جلد -
نشر صدوق - ۱۴۰۹ ه ق .

۲۱- قمی ، محدث ، شیخ عباس - الغایه الغصوی فی ترجمه
العروه الوثقی - ۲ جلد - منشورات صبح پیروز - ۱۴۲۳ ه ق .

۲۲- فیض ، علیرضا - مبادی فقه و اصول - انتشارات
دانشگاه - ۱۳۹۱ .

- ۲۳- کابلی ، محمد اسحاق فیاض - رساله توضیح المسائل (فیاض) - انتشارات مجلسی - ۱۴۲۶ ه ق .
- ۲۴- کلانتری ، علی اکبر- حکم ثانویه در تشریع اسلامی - (استفاده شده از مکتب شامله) .
- ۲۵- گیلانی ، شفتی ، سید محمد باقر - تحفه الأبرار الملتقط من آثار الأئمه الأطهار - ۲ جلد - کتابخانه مسجد سید اصفهان - ۱۴۰۹ ه ق .
- ۲۶- گیلانی ، فومنی ، محمد تقی بحجت - جامع المسائل (بحجت) - دفتر معظم له - ۱۴۲۶ ه ق .
- ۲۷- معین ، محمد - فرهنگ معین - چاپخانه حیدری - ۱۳۸۲ .
- ۲۸- نجفی ، صاحب جواهر ، محمد حسن - مجمع الرسائل (محشی صاحب جواهر) - موسسه منشورات الفراهانی .
- ۳۰- نراقی ، مولی محمد مهدی بن ابی ذر - تحفه رضویه - انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم - ۱۴۲۶ ه ق .